

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 412/2016-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. júna 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Milanom Slobodnikom, Štúrova 20, Košice, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 9 Co 48/2015-248 z 10. februára 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. mája 2016 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Milanom Slobodnikom, Štúrova 20, Košice, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 9 Co 48/2015-248 z 10. februára 2016 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“).

Napadnutým rozhodnutím krajský súd potvrdil rozsudok Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 13 C 196/2012-205 z 1. októbra 2014, ktorým okresný súd zamietol návrh sťažovateľa (žalobcu) na začatie konania o určenie predmetu dedičstva. Uvedeným návrhom na začatie konania sa sťažovateľ domáhal určenia, že hodnota prevedenej nehnuteľnosti – bytu č. ■ na V. poschodí, vchod č. ■ bytového domu, súpisné číslo ■, na parc. ■ a parc. ■ na ulici ■, podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a spoluvlastníckeho podielu k pozemku vo veľkosti 254/10000, zapísanej na LV č. ■, k. ú. ■, obec ■, sa má započítať na dedičský podiel dedičky ■ (žalovanej), a uplatnil si náhradu konania.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol:

„Rozsudkom okresného súdu, ktorým návrh sťažovateľa voči žalovanej ■ zamietol, v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom krajského súdu, došlo k porušeniu základných práv a slobôd sťažovateľa. Skutkové a právne závery okresného aj krajského súdu, ktoré boli podkladom pre uvedený výrok, sú zjavne neodôvodnené a arbitrárne.

Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že nemal za to, že by sa bolo jednalo pri uzavretí kúpnej zmluvy o simulovaný právny úkon, ktorým malo byť zastreté darovanie, pretože zistené okolnosti uskutočneného právneho úkonu vylučujú bezplatnosť predmetného prevodu ako podstatnej náležitosti darovacej zmluvy. Súd dospel k záveru, že v danom prípade za predmet prevodu, t.j. za byt bola zo strany žalovanej ako jeho nadobúdatelky poskytnutá osobná starostlivosť o rodičov v čase ich odkázanosti na ňu v dôsledku svojho veku a zdravotného stavu. Odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom prvostupňového súdu, že zo strany žalovanej ■ došlo k nadobudnutiu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti bytu č. ■ na piatom poschodí, vchod č. ■ bytového domu súp. č. ■ na parc. č. ■ a parc. č. ■ ul. ■, podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a spoluvlastníckeho podielu k pozemku vo veľkosti

254/10000-in, zapísanej na LV č. [REDACTED], kat. úz. [REDACTED], v súlade s dobrými mravmi, pričom vzal do úvahy skutočnosť, že v symbolickej kúpnej cene za byt je zohľadnená dlhoročná a obetavá starostlivosť žalovanej o rodičov. Odvolací súd ďalej uviedol, že vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, všeobecne uznávané pravidlá slušnosti, ohľaduplnosti a vzájomného rešpektovania, poskytnutie ochrany uplatnenému právu sťažovateľa na započítanie rozdielu trhovej ceny bytu a odplaty by bolo v rozpore s dobrými mravmi.“

Sťažovateľ okrem iného v sťažnosti uviedol, že „v priebehu dedičského konania... došlo medzi sťažovateľom a žalovanou [REDACTED] k spornej skutočnosti, ktorou je započítanie hodnoty nehnuteľností na dedičský podiel dedičky [REDACTED]..., ktoré poručiťel [REDACTED] a jeho manželka nebohá [REDACTED] jej odpredali kúpnu zmluvou uzavretou dňa 25. októbra 2007 za kúpnu cenu 1,- Sk“.

Podľa názoru sťažovateľa nie je možné započítavať do kúpnej ceny hypotetické a nevyčísliteľné hodnoty ako napríklad osobnú starostlivosť o rodičov. Sťažovateľ v sťažnosti taktiež uviedol, že „je zároveň nesporné, že kúpna zmluva, ktorej predmetom je byt v hodnote 70.000,- €, ak v nej bola dohodnutá kúpna cena 1,- Sk, je simulovaným právnym úkonom, ktorým malo byť zastreté darovanie... Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že sťažovateľov nárok na započítanie je oprávnený a daný, bez ohľadu na to, či išlo o darovanie alebo o kúpu za 1,- Sk. Zodpovedá to aj právnemu názoru Krajského súdu v Košiciach vyslovenému v rámci prejednávania dedičstva po našom otcovi poručiťelovi [REDACTED].“.

V súvislosti s vysloveným názorom krajského súdu v jeho napadnutom rozhodnutí, že poskytnutie ochrany uplatnenému právu sťažovateľa na započítanie trhovej ceny bytu a odplaty by bolo v rozpore s dobrými mravmi, sťažovateľ uviedol, že „... nie je na mieste poukazovať na konanie sťažovateľa, ako na konanie proti dobrým mravom. Sťažovateľ využil iba svoje legitímne právo priznané mu § 484 Občianskeho zákonníka, navrhnúť, aby sa hodnota prevedenej nehnuteľnosti započítala na dedičský podiel žalovanej... toto ustanovenie má teda umožniť, aby niektorý z dedičov nenadobudol v rozpore s dobrými mravmi viac z majetku poručiťela. Preto práve naopak, ak nebolo návrhu sťažovateľa

vyhovené, má to za následok stav, ktorý je v rozpore nielen s dobrými mravmi, ale aj s § 484 Občianskeho zákonníka.“

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR, právo na vlastníctvo podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR, právo na majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 9Co/48/2015-248 zo dňa 10. 2. 2016 porušené bolo.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 9Co/48/2015-248 zo dňa 10. 2. 2016 a vracia vec Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

Sťažovateľovi priznáva náhradu trov konania, ktorú je Krajský súd v Košiciach povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu v lehote 2 mesiacov od doručenia tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Konanie o sťažnostiach je bližšie upravené predovšetkým v § 49 až § 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu

Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Za zjavne neopodstatnenú možno považovať sťažnosť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci alebo jeho rozhodnutím nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. O zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide preto vtedy, ak pri jej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 198/07, IV. ÚS 27/2010).

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno zistiť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom krajského súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok okresného súdu z 1. októbra 2014, ktorým okresný súd zamietol návrh sťažovateľa na začatie konania o určenie predmetu dedičstva.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ nesúhlasí s právnymi názormi okresného súdu, ako aj odvolacieho súdu v predmetnom konaní, ktoré kvalifikuje ako nesprávne právne posúdenie veci a považuje ich za neodôvodnené a arbitrárne. Predovšetkým nesúhlasí s názorom, že kúpnu zmluvu, ktorej predmetom je byt v hodnote 70 000 €, ak v nej bola dohodnutá kúpna cena 1 Sk, všeobecné súdy nepovažovali za simulovaný právny úkon, ktorým malo byť zastreté darovanie, pretože predmetný prevod nevykazoval znaky bezplatnosti ako podstatnej náležitosti darovacej zmluvy, keďže za predmet prevodu bola zo strany žalovanej ako nadobúdateľky poskytnutá osobná starostlivosť o rodičov.

Pri preskúmaní napadnutého rozsudku krajského súdu ústavný súd vychádzal zo svojho ustáleného právneho názoru, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05,

III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvostupňového ako aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09).

Ústavný súd preto v prvom rade preskúmal rozsudok okresného súdu č. k. 13 C 196/2012-205 z 1. októbra 2014 o zamietnutí návrhu sťažovateľa na určenie predmetu dedičstva, ktorým sťažovateľ žiadal, aby súd určil, že hodnota prevedenej nehnuteľnosti (bližšie špecifikovanej v samotnom návrhu na začatie konania) sa má započítať na dedičský podiel dedičky – žalovanej [REDACTED], a z jeho odôvodnenia zistil, že okresný súd považoval za preukázané, že rodičia účastníkov konania previedli dotknutú nehnuteľnosť na žalovanú kúpnu zmluvou za kúpnu cenu 1 Sk a za okolností preukázaných v konaní ovplyvňujúcich výšku dohodnutej kúpnej ceny, ktoré spočívali v poskytovaní osobnej starostlivosti o rodičov zo strany žalovanej počas ich života. Okresný súd nepovažoval za preukázané, že by pri uzatváraní kúpnej zmluvy išlo o simulovaný právny úkon, ktorým malo byť zastreté darovanie, pretože zistené okolnosti uskutočneného právneho úkonu (prevod bytu za odplatu) vylučujú bezplatnosť predmetného prevodu ako podstatnej náležitosti darovacej zmluvy. Okresný súd dospel k záveru, že v danom prípade za predmet prevodu bola zo strany žalovanej poskytnutá osobná starostlivosť o rodičov v čase ich odkázanosti na ňu v dôsledku ich veku a zdravotného stavu. So zreteľom na všetky okolnosti prípadu, uplatniac všeobecne uznávané pravidlá slušnosti, ohľaduplnosti a vzájomného rešpektovania, okresný súd dospel k názoru, že poskytnutie ochrany uplatnenému právu žalobcu na započítanie rozdielu trhovej ceny bytu a odplaty, za ktorú žalovaná kúpnu zmluvou uvedenú nehnuteľnosť nadobudla od svojich rodičov, by bolo v rozpore s dobrými mravmi, pričom za odporujúce zásadám mravného poriadku považoval okresný súd skutočnosť, že žalovaná aj za cenu upustenia od možnosti vlastnej profesionálnej realizácie a materiálneho zabezpečenia pre seba a svojho syna poskytla svojim rodičom potrebnú pomoc v čase, keď na ňu boli odkázaní, v súvislosti ktorej jej rodičia predali predmetný byt za dohodnutú cenu 1 Sk, ktorá mala ňou poskytovanú starostlivosť zohľadniť.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že rozsudok okresného súdu z 1. októbra 2014 potvrdil podľa § 219 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku, lebo je vecne správny, okresný súd úplne zistil skutkový stav veci, správne ho právne posúdil, odôvodnenie má podklad v zistení skutkového stavu a ako odvolací súd sa s jeho odôvodnením v plnom rozsahu stotožnil.

Výhrady žalobcu, že v konaní nebol produkovaný žiadny dôkaz, ktorý by prisvedčoval tomu, že rodičia byt predali žalovanej za jej osobnú starostlivosť za 1 Sk, že išlo o kúpnu zmluvu, ktorá má charakter simulovaného právneho úkonu, berúc na zreteľ hodnotu kúpnej ceny, a že je právne vylúčené, aby osobnú starostlivosť žalovanej bolo možné zahrnúť do kúpnej ceny, považoval krajský súd za neopodstatnené.

Krajský súd vzal na zreteľ, že okresný súd k zamietnutiu žaloby viedli predovšetkým skutočnosti, že v danom prípade bola žalovanou poskytnutá osobná starostlivosť o rodičov v čase ich odkázanosti na ňu a vzal taktiež do úvahy skutočnosť, že v prípade, ak by rodičia účastníkov mali v úmysle predmetnú nehnuteľnosť žalovanej darovať, uzavreli by s ňou darovaciu zmluvu, a nie zmluvu kúpnopredajnú, aj keď cena za predanú nehnuteľnosť je symbolická. Možno vyvodit' opodstatnený záver, že v dohodnutej cene za túto nehnuteľnosť bola rodičmi účastníkov konania zohľadnená dlhoročná a obetavá starostlivosť žalovanej o rodičov, že teda rodičia dcéru – žalovanú „odmenili“ tak, že sa jej starostlivosť o nich odzrkadlila v kúpnej cene za byt a že jej touto formou vrátili to, čo sa nedalo zaplatiť. Dôvody, ktoré vedú účastníkov zmluvy k dohode o kúpnej cene, vrátane jej výšky, nie sú podstatnými náležitosťami zmluvy, do zmlúv sa neuvádzajú a iba pre nízku cenu bytu nemožno bez všetkého uzavrieť, že ide o simulovaný právny úkon, ako to tvrdí žalobca.

Krajský súd sa nestotožnil s tvrdením žalobcu, že žalovaná dostala byt (nehnuteľnosť) bezplatne, i keď hodnota plnenia, ktoré im poskytovala (osobná starostlivosť), nemá povahu finančného plnenia, ktoré je však potrebné zohľadniť. Ide o plnenie, v ktorom sú obsiahnuté etické a morálne hodnoty (láska k rodičom), ktoré sa nedajú vyčíslit' v peniazoch, a teda vzhľadom na okolnosti prípadu sa možno stotožniť so záverom okresného súdu, že poskytnutie ochrany uplatnenému právu žalobcu

na započítanie rozdielu trhovej ceny bytu a odplaty, za ktorú žalovaná kúpnu zmluvou uvedenú nehnuteľnosť nadobudla od svojich rodičov, by bolo v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. V zásade preto nie je oprávnený posudzovať správnosť skutkových a následne na nich založených právnych záverov všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov v konkrétnom prípade viedli k rozhodnutiu (obdobne napr. III. ÚS 78/07, IV. ÚS 27/2010). Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov (II. ÚS 193/2010).

Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy však patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05, III. ÚS 153/07).

Úlohou ústavného súdu zásadne nie je posudzovať celkovú zákonnosť rozhodnutia, proti ktorému bola sťažnosť podaná, ale jeho úlohou pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je zistiť, či napadnutým rozhodnutím mohlo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd sťažovateľa. V tomto zmysle sa ústavný súd nezaoberá právnou argumentáciou všeobecných súdov, ale iba ústavnoprávnymi aspektmi konkrétnej veci (IV. ÚS 370/04).

Podľa judikatúry ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu zaručuje každému právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne procesné garancie v konaní pred ním (I. ÚS 26/94). Ústavou zaručené základné právo na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy neznamena právo na úspech v konaní pred všeobecným (občianskoprávnym) súdom

a nemožno ho účelovo chápať tak, že jeho naplnením je len víťazstvo v občianskoprávnom spore (II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05).

Ústavný súd konštatuje, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci a postupoval správne, keď kúpnu zmluvu, ktorej predmetom bol prevod nehnuteľnosti z rodičov účastníkov konania na žalovanú, len vzhľadom na nízku dojednanú kúpnu cenu 1 Sk nepovažoval za simulovaný právny úkon, ktorým malo byť zastreté darovanie. Vôľa účastníkov právneho úkonu uzavrieť darovaciu zmluvu totiž nebola v konaní preukázaná. Uzavretá kúpna zmluva obsahuje podstatné náležitosti (dohoda o predmete kúpy a dohoda o kúpnej cene) a, naopak, nemá náležitosti zmluvy darovacej, keďže v nej bola dohodnutá kúpna cena (aj keď nízka), keď podstatnou náležitosťou darovacej zmluvy je, naopak, bezodplatnosť. Pokiaľ ide o výšku kúpnej ceny, tá je vo všeobecnosti stanovená predovšetkým dohodou a účastníci kúpnej zmluvy v zásade nie sú obmedzovaní v dojednaní výšky kúpnej ceny okrem prípadov, na ktoré sa vzťahuje cenová regulácia upravená cenovým predpisom. Môžu si preto dojednať cenu, ktorá sa odchyľuje od obvyklej (trhovej) ceny. Neprimerane nízka cena sama osebe nemôže viesť k neplatnosti právneho úkonu z dôvodu rozporu s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka (pozri k tomu Števíček, M., Dulak, A., Bajánková, J., /Fečík, M., /Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník II. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2015. s. 2085). V danom prípade sa účastníci zmluvy dohodli na kúpnej cene 1 Sk, pričom ústavný súd sa stotožňuje so záverom krajského súdu, že v symbolickej dohodnutej kúpnej cene za prevádzanú nehnuteľnosť bola rodičmi účastníkov zohľadnená dlhoročná a obetavá starostlivosť žalovanej o rodičov, čo je v súlade s dobrými mravmi a predmetnú kúpnu zmluvu, preto nie je možné považovať za bezodplatný právny úkon. K uvedenému ústavný súd uvádza, že poskytnutie ochrany uplatnenému právu žalobcu na započítanie rozdielu trhovej ceny nehnuteľnosti a odplaty, za ktorú žalovaná kúpnu zmluvou uvedenú nehnuteľnosť nadobudla od svojich rodičov, resp. všeobecne postup podľa § 484 Občianskeho zákonníka, by v tomto prípade vzhľadom na skutočnosť, že k prevodu predmetnej nehnuteľnosti nedošlo na základe bezodplatného právneho úkonu, nebol možný.

Ústavný súd považuje postup krajského súdu pri preskúmaní rozhodnutia prvostupňového súdu za ústavne konformný prejav nezávislého súdneho rozhodovania s ústavným kritériám zodpovedajúcou mierou interpretácie na vec aplikovaných zákonných ustanovení a vylučujúci možnosť porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Keďže ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým rozhodnutím krajského súdu a namietaným porušením v sťažnosti označených práv, sťažnosť v časti namietaného porušenia základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pri jej predbežnom prerokovaní ako zjavne neopodstatnenú.

Napokon sa ústavný súd zaoberal aj namietaným porušením základného práva sťažovateľa vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu. Ústavný súd uvádza, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavno-procesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy. V opačnom prípade by ústavný súd bol opravnou inštanciou voči všeobecným súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základným predpokladom na to, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí všeobecných súdov a jeho subsumpcia pod príslušné právne normy (obdobne napr. II. ÚS 71/07, III. ÚS 26/08).

Keďže ústavný súd sťažnosť v časti, v ktorej namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru označeným rozhodnutím krajského súdu, odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, odmietnutie ďalšej časti sťažnosti, v ktorej sťažovateľ namieta porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, bolo už len nevyhnutným

dôsledkom vyplývajúcim zo vzájomného vzťahu medzi právami hmotnoprávneho charakteru a ústavno-procesnými princípmi z perspektívy ich možného porušenia.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami, ktoré v nej sťažovateľ nastolil.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. júna 2016